

РЕШЕНИЕ

№ 8943

гр. София, 17.06.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 17.05.2024 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Татяна Жилова

**ЧЛЕНОВЕ: Анета Юргакиева
Мая Сукнарова**

при участието на секретаря Богданка Гешева и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **2051** по описа за **2024** година докладвано от съдия Мая Сукнарова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба от Регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) – С., срещу решение № 17 от 02.01.2024 г., постановено по н.а.х.д. № 9962/2023 г. от Софийски районен съд, 6-и състав. С него е отменено наказателно постановление (НП) № С-14-3073/29.09.2022г., издадено от директора на РИОСВ-С., с което за нарушение на чл.69, ал.1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и чл.20, ал.1, предл.1 и чл.3, ал.2, т.3 от Наредбата за вида, размера и реда за налагане на санкции при увреждане или при замърсяване на околната среда над допустимите норми и/или при неспазване на определените емисионни норми и ограничения на „Топлофикация София” ЕАД е наложена еднократна санкция в размер на 105917,13 лв. С касационната жалба се твърди, че обжалваното решение е неправилно поради нарушение на материалния закон и съдопроизводствените правила. Иска се отмяната му и произнасяне по същество, при което обжалваното НП да бъде потвърдено.

Ответникът – „Топлофикация София” ЕАД в писмен отговор и в открито съдебно заседание чрез упълномощения процесуален представител юрк. М. оспорва жалбата. Моли съда да остави обжалваното съдебно решение в сила. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на жалбата.

Настоящият състав на Административен съд – София град, 14-и касационен състав, намира касационната жалба като подадена от надлежна страна, при наличие на правен интерес и в срока по чл.211, ал.1 от АПК за процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е и основателна.

С обжалваното решение СРС е отменил обжалваното пред него НП. За да постанови този резултат, е установил от фактическа страна следното:

С Решение № 30/2005 г. на 30.03.2005 г. от министъра на околната среда и водите е издадено Комплексно разрешително на „Топлофикация София“ АД, обект Т. „С. изток“ – [населено място], с регистрационен № 30/2005, за оператор: „Топлофикация София“ АД, Т. „С. изток“, относно следните инсталации и съоръжения: Топлоелектрическа централа, включваща 7 бр. енергийни парогенератори и инсталация за производство на водород, включващо и таблица 9.2.1.1 – продължение, в която били посочени емисионните норми за параметър азотни оксиди след 01.01.2008 г. - от 200 mg/Nm³.

На 28.02.2022 г. в РИОСВ – С. постъпил утвърден Годишен доклад на „Топлофикация София“ ЕАД относно обект Т. „С. изток“ за 2021 г. от собствени непрекъснати измервания (СНИ) на емисиите, които се изпускат в атмосферния въздух от „Комин № 2, който отвежда отпадъчни газове от енергийни котли № 5, 6 и 7“, изготвен във връзка с Протоколи № 1-2-СИ/2021г.; 2-2-СИ/2021г.; 3-2-СИ/2021г.; 4-2-СИ/2021г.; 5-2-СИ/2021г.; 6-2-СИ/2021г.; 7-2-СИ/2021г.; 8-2-СИ/2021г.; 9-2-СИ/2021г.; 10-2-СИ/2021г.; 11-2-СИ/2021г. и 12-2-СИ/2021г. за оценка на месечните резултати от проведени СНИ от „Комин 2 - Енергийни котли № 5, 6 и 7“. Заключение по доклада е, че средномесечните стойности за периода на експлоатация по отношение на замърсителите за азотни оксиди не са спазени; за въглероден оксид са спазени; среднодневните стойности по отношение на замърсителите за азотни оксиди – не са спазени; за въглероден оксид – са спазени; средночасовите стойности по отношение на замърсителите за азотни оксиди са спазени; за въглероден оксид – са спазени.

Съставен е Констативен протокол № 19 на 31.03.2022 г. от главен експерт в отдел „Контрол на компонентите и факторите на околната среда“, Дирекция „Контролна и оперативна дейност“ при РИОСВ-С., касаещ обект Т. „С. изток“ на „Топлофикация София“ ЕАД за 2021г. от СНИ на емисиите, изпускани в атмосферния въздух от „Комин № 2 – енергийни котли № 5, 6 и 7“ – непрекъснат, с използвано гориво при работата на енергийни котли № 5, 6 и 7 – природен газ. Констатациите са, както следва: за м. януари – 180,4 mg/Nm³ при Н. 100 mg/Nm³; за м. февруари - 166,7 mg/Nm³ при Н. 100 mg/Nm³; за м. март – 183,2 mg/Nm³ при Н. 100 mg/Nm³; за м. април – 177,2 mg/Nm³ при Н. 100 mg/Nm³; за м. август– 170,3 mg/Nm³ при Н. 100 mg/Nm³; за м. септември – 180,0 mg/Nm³ при Н. 100 mg/Nm³; за м. ноември – 186,6 mg/Nm³ при Н. 100 mg/Nm³; за м. декември – 184,9 mg/Nm³ при Н. 100 mg/Nm³, както и че среднодневните стойности за азотни оксиди – не са спазени /установени били 204 бр. превишения на среднодневни стойности, превишаващи 110% от Н. (100 mg/Nm³//.

Нарушението било субсумирано под правната квалификация на чл.69, ал.1 от ЗООС (ДВ, бр.91/2002г., изм.) и чл.20, ал.1, предл.1 и чл.3, ал.2, т.3 от Наредба за вида, размера и реда за налагане на санкции при увреждане или при замърсяване на околната среда над допустимите норми и/или при неспазване на определените

емисионни норми и ограничения (ДВ, бр.70/2011г., изм.).

Въз основа на Констативния протокол било издадено наказателно постановление № С-14-3073/29.09.2022 г. от директора на РИОСВ-С., с което на жалбоподателя била наложена еднократна санкция в размер на 105917,13лв.

При тези данни от правна страна съдът е приел, че Констативният протокол е съставен от компетентно длъжностно лице – контролиращо длъжностно лице към РИОСВ-С., като компетентността му произлиза от разпоредбата на чл.69а, ал.1, т.3, пр.2 от ЗООС.

Налице била компетентност и на издателя на наказателното постановление, доколкото същият бил оправомощен със Заповед № РД-734 /06.08.2010г. на министъра на околната среда и водите, при изпълнение изискванията на чл.69, ал.2 от ЗООС и в съответствие с изложеното в чл.5, ал.1, т.3 от Наредбата от 2011г.

Направеното възражение за липса на съставен акт за установяване на административно нарушение (АУАН) съдът е приел за неоснователно, тъй като в случая било налице изключение от правилото на чл.36, ал.1 от ЗАНН, предвидено в специалния закон с нормата на чл.69а, ал.1, т.3 от ЗООС. Налице била идентичност между установените фактически обстоятелства в Констативния протокол и тяхното последващо възпроизвеждане в атакуваното НП.

Съдът обаче е приел, че при издаване на НП административнонаказващият орган допуснал съществени нарушения на материалния закон. „Топлофикация София“ ЕАД било санкционирано за извършено административно нарушение по чл.69, ал.1 от ЗООС и чл.20, ал.1, предл.1 и чл.3, ал.2, т.3 от Наредбата за вида, размера и реда за налагане на санкции при увреждане или при замърсяване на околната среда над допустимите норми и/или при неспазване на определените емисионни норми и ограничения. При констатирани превишения на нормите за допустими емисии и/или неспазване на ограничения по данни от извършени контролни измервания, СНИ на емисии на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух, санкцията се изчислявала по реда на чл.20, ал.1-4 от Наредбата. В случая, нито в обжалваното НП, нито в обуславящия го Констативен протокол, не бил посочен начинът, по който е изчислено времето, през което се изпускат отпадъчните газове в атмосферния въздух, както и броят часове за деня, в който е извършено процесното деяние.

Освен това обжалваното НП не било аргументирано и по отношение на главното обстоятелство, въз основа на което е изградено административното обвинение спрямо проверяваното дружество: Защо органът е възприел емисионна норма от 100 mg/Nm³ при емисионна норма от 200 mg/Nm³ за азотни оксиди в Таблица 9.2.1.1 - продължение от Комплексно разрешително на „Топлофикация София“ АД, обект Т. „С. изток“ – [населено място], с регистрационен № 30/2005, за оператор: „Топлофикация София“ АД, Т. „С. изток“, актуализирано с Решение № 30-НО-ИО-А1/2013г. на Изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по околна среда.

След като АНО не извършил дължимото описание на нарушението от гледна точка на всички съставомерни елементи от обективна страна, както и основанията да приложи лимит, който не е съответен на този от Комплексното разрешително, той лишил жалбоподателя от възможността да оспори изводите на АНО в тази насока. С това съдът е приел, че е нарушено правото на защита, тъй като описанието на деянието било непълно, некоректно и неясно, като санкционираният субект бил лишен изначално от възможността да разбере повдигнатото му обвинение и начина на

формиране на санкцията.

Обжалваното решение е неправилно.

С чл.3, ал.2, б.,а” от Наредба № 6/26.03.1999 г. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници се предвижда възможността самият собственик или ползвател на обекта да прави собствени измервания, които са непрекъснати (автоматични). Съгласно чл.42, ал.1 от същата наредба, собственикът или ползвателят на обект извършва собствени непрекъснати (автоматични) измервания съгласно чл.43 и 44, включително регистриране, обработка и съхранение на резултатите съгласно чл.49, в рамките на съответната календарна година. В чл.43 са определени вредните вещества в случаите, когато масовите им потоци превишават зададени със същата разпоредба стойности. Именно такива собствени непрекъснати автоматични измервания прави „Топлофикация София” ЕАД, данните от които се предоставят на компетентните органи. Това означава, че данните от СНИ, с които се отчита превишение на заложените максимални стойности обективно съществуват, като при предоставянето им на органите, осъществяващи контрол по опазване на околната среда, последните се позовават на тях и при отчитане на съответното превишение, отчитат извършено нарушение, за което се ангажира административнонаказателната отговорност на собственика, съответно ползвателя на обекта, по отношение на който е отчетено превишението.

В случая като мотиви на обжалваното наказателно постановление са изложени данните от представения в РИОСВ – С. и утвърден Годишен доклад на „Топлофикация София” ЕАД за обект Т. „С. изток” за 2021 г. от СНИ на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от „Комин 2 - Енергийни котли № 5, 6 и 7” и приложенията като неразделна част от него (Приложение А, Приложение Б, средномесечни стойности, среднодневни стойности и средночасови стойности), Протокол № 2-СИ-ГД /2021г. от 17.03.2022г. за оценка на годишните резултати от проведени СНИ, представени в РИОСВ – С. с вх. № 2369/05.02.2021г.; 4783 /08.03.2021г.; 7290/07.04.2021г.; 9512/12.05.2021 г.; 11254/07.06.2021г.; 13483/09.07.2021г.; 15578/11.08.2021г.; 17024/07.09.2021г.; 19019 /06.10.2021г.; 21154/05.11.2021г.; 23170/07.12.2021г. и 308/10.01.2022г. и утвърдени месечни доклади на „Топлофикация София” ЕАД за обект Т. „С. изток” за 2021г. от СНИ на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от „Комин 2 - Енергийни котли № № 5, 6 и 7” и Протоколи № 1-2-СИ/2021г.; 2-2-СИ/2021г.; 3-2-СИ/2021г.; 4-2-СИ/2021г.; 5-2-СИ/2021г.; 6-2-СИ/2021г.; 7-2-СИ/2021г.; 8-2-СИ/2021г.; 9-2-СИ/2021г.; 10-2-СИ/2021г.; 11-2-СИ/2021г. и 12-2-СИ/2021г. за оценка на месечните резултати от проведени СНИ от „Комин 2 - Енергийни котли № 5, 6 и 7” са били констатирани превишения в: 1. Средномесечните стойности за периода на експлоатация по отношение на замърсителите, както следва: за азотни оксиди – не са спазени, установени са превишения на 8 броя средномесечни стойности, превишаващи нормата за допустима емисия (Н.) (100 mg/Nm³, определени съгласно Част I, т.6 към чл.5, ал.1 от Наредба за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации (обн. ДВ, бр. 2/2013 г., доп.), а именно: за м. януари – 180,4 mg/Nm³ при Н. 100 mg/Nm³; за м. февруари - 166,7 mg/Nm³ при Н. 100 mg/Nm³; за м. март – 183,2 mg/Nm³ при Н. 100 mg/Nm³; за м. април – 177,2 mg/Nm³ при Н. 100 mg/Nm³; за м. август– 170,3 mg/Nm³ при Н. 100 mg/Nm³; за м. септември – 180,0 mg/Nm³ при Н. 100

mg/Nm³; за м. ноември – 186,6 mg/Nm³ при Н. 100 mg/Nm³; за м. декември – 184,9 mg/Nm³ при Н. 100 mg/Nm³; 2. Среднодневните стойности за периода на експлоатация по отношение на замърсителите: за азотни оксиди не са били спазени, установени били 204 бр. превишения на среднодневни стойности, превишаващи 110% от Н. (100 mg/Nm³).

Самият годишен доклад е приложен по делото и от него се потвърждават посочените в НП данни. Докладът е изготвен от „Топлофикация София” ЕАД въз основа на утвърдена методика и стандарти и в него се съдържат начинът на изчисление на времето и броят на превишенията. Именно въз основа на този доклад, който съдържа данни за превишения е съставен Констативен протокол № 19 на 31.03.2022 г.

Това прави необоснован извода на СРС, че в оспореното НП не бил посочен начинът, по който е изчислено времето, през което се изпускат отпадъчните газове в атмосферния въздух, както и броят часове за деня, в който е извършено процесното деяние. Както в НП, така и в констативния протокол са посочени броят на превишенията и тяхната дата, а именно: записано е, че средномесечните стойности за периода на експлоатация през 2021 г. по отношение на замърсителите за азотни оксиди не са спазени, като са установени превишения на 8 средномесечни стойности над Н. (100 mg/Nm³), определена съгласно част I, т.6 към чл.5, ал.1 от Наредбата за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации; по отношение на среднодневните стойности по показател азотни оксиди също е записано, че не са спазени, като са установени превишения на 204 среднодневни стойности, превишаващи 110% Н. (100 mg/Nm³), определена съгласно част I, т.6 към чл.5, ал.1 от Наредбата за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации. И в констативния протокол и в оспореното НП са посочени конкретните дати с превишение над нормата.

Неправилно СРС е приел също, че НП не е аргументирано и по отношение на главното обстоятелство, въз основа на което е изградено административното обвинение спрямо проверяваното дружество, а именно защо органът е възприел емисионна норма от 100 mg/Nm³ при емисионна норма от 200 mg/Nm³ за азотни оксиди в Таблица 9.2.1.1 - продължение от Комплексно разрешително на „Топлофикация София” АД, обект Т. „С. изток” – [населено място], с регистрационен № 30/2005, за оператор: „Топлофикация София” АД, Т. „С. изток”, актуализирано с Решение № 30-НО-ИО-А1/2013г. на Изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по околна среда.

Съгласно чл.9в, ал.1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух, нормите за допустими емисии на вредни вещества - замърсители (серен диоксид, азотни оксиди и прах), изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации (ГГИ), се определят с наредба на Министерския съвет. В изпълнение на тази разпоредба е приета Наредбата за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации. В приложение № 1, част I, т.6 е посочена нормата за допустими емисии в mg/Nm³, като за горивни инсталации, изгарящи природен газ (каквато инсталация е обектът на „Т. С.” – Т. „С. изток”) тази норма е именно 100 mg/Nm³.

Нормата на чл.9в, ал.2 от Закона за чистотата на атмосферния въздух предвижда въвеждането на Преходен национален план (ПНП) за поетапно привеждане на ГГИ в съответствие с изискванията на наредбата по ал.1. Според чл.13 от Наредбата за

норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации, преходният национален план (ПНП) по чл.9в от ЗЧАВ се прилага в периода от 1 януари 2016 г. до 30 юни 2020 г. Посоченият период обаче е изминал, поради което приложимата Н. е именно тази по наредбата (100 mg/Nm³, съгласно приложение № 1, част I, т.6), а не тази по издаденото с Решение № 30/2005 г. от министъра на околната среда и водите издадено Комплексно разрешително, предвидената с което норма на допустими емисии е 200 mg/Nm³.

Направеното в отговора на касационната жалба от ответника възражение за липса на съставен АУАН съдът намира за неоснователно, тъй като в случая, както правилно е приел и СРС, е налице изключение от правилото на чл.36, ал.1 от ЗАНН, въведено с нормата на чл.69а, ал.1, т.3 от ЗООС, която норма има процесуален характер и дерогира приложението на общия ЗАНН.

С това настоящата съдебна инстанция приема, че оспореното НП като издадено от компетентен орган, в предвидената от закона форма, при спазване на процедурата по издаването му и в съответствие с материалния закон, е законосъобразно, поради което същото следва да бъде потвърдено. Това налага обжалваното съдебно решение да бъде отменено и вместо него постановено друго, с което обжалваното наказателно постановление да бъде потвърдено.

По изложените съображения и на основание чл.222, ал.1 във вр. с чл.221, ал.2, предл. второ от АПК, Административен съд – София град, 14-и касационен състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 17 от 02.01.2024 г., постановено по н.а.х.д. № 9962/2023 г. от Софийски районен съд, 6-и състав, и вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ПОТВЪРЖДАВА наказателно постановление № С-14-3073/29.09.2022г., издадено от директора на РИОСВ-С..

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: